

We leven in de 21e eeuw en niet meer in 1980

Het onderwijs moet leerlingen voorbereiden op de toekomst in plaats van op het verleden. Dat benadrukt het initiatief *Onderwijs voor een Nieuwe Tijd (O4NT)*.

Aandelen Apple?

Waarom de iPad en niet een andere tablet? En waarom is het innoverende onderwijsconcept vernoemd naar Steve Jobs, de overleden oprichter van Apple?

Maurice de Hond daarover: 'De iPad is strak georganiseerd. Android is minder eenduidig. Voor oudere leerlingen is dat niet zo'n probleem, maar voor jonge kinderen wel. Bovendien heeft Apple de meeste educatieve apps. Maar over drie jaar is dat wellicht anders. Dan kan het zomaar dat we voor een ander apparaat kiezen.'

Er is gekozen voor de naam Steve Jobs, omdat de in 2011 overleden oprichter van Apple een man was die vooruit dacht. De naam kan volgens De Hond zonder problemen worden gebruikt. 'Apple heeft er geen bezwaar tegen, althans niet dat wij weten. Als dat wel zo is, gebruiken we een andere naam. Het is mij echt niet te doen om de naam Steve Jobs of om Apple.'

Hoewel het initiatief zich nadrukkelijk op de toekomst richt, is het handig om even - ouderwets op papier - in het recente verleden te duiken. Het is nu bijna een jaar geleden dat Maurice de Hond in het televisieprogramma *De wereld draait door* het plan voor de Steve Jobsscholen bekendmaakt. Hij doet dat samen met de Amsterdamse onderwijs-wethouder Lodewijk Asscher, die nu minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en vice-premier is.

Reden voor het initiatief is dat het huidige onderwijs zich volgens De Hond vooral op het verleden richt en nauwelijks op de toekomst. Hij wil daarom niet dat zijn dochtertje Daphne, die al goed met de iPad kan werken, naar een gewone basisschool gaat. Het nieuwe concept wordt mede ontwikkeld door leerkracht Irene Felix, oud-schoolbestuurder Luc

de Vries en directeur Erik Verhulp van Digischool. Zij stellen samen met De Hond het manifest Onderwijs voor een Nieuwe Tijd (O4NT) op, dat inmiddels is doorontwikkeld tot een schoolplan. In eerste instantie worden drie tot vijf Steve Jobsscholen opgericht, waarin de iPad een centrale rol heeft. De streefdatum hiervoor is 1 augustus 2013.

School is museum geworden

Op de opiniewebsite Joop.nl laat De Hond zien waar volgens hem het probleem zit. Hij verwijst naar een vraag uit het onderdeel 'studievaardigheden' van de Cito-toets van 2011. Die vraag luidt waar iemand het beste kan zoeken als die meer wil weten over de zonnel kalender van de Maya's. Er kan uit vier antwoorden worden gekozen: encyclopedie, boek over de cultuur van de Maya's, een vakantiefolder over Mexico en een woordenboek. Omdat er geen enkele digitale mogelijkheid bij staat, laat dit volgens De Hond zien hoezeer de school een museum is geworden. Een interessante reactie komt van een leraar van een basisschool. Zij twittert dat kinderen niet van internet mogen uitgaan, omdat daar ook verkeerde informatie op staat. Daarom moeten haar leerlingen alles in boeken checken. De Hond: 'Mijn ervaring is dat ik via Google altijd het antwoord vind op mijn vragen en dat informatie in boeken vaak gedateerd is. Een betere illustratie van mijn stelling hoezeer de leerlingen op school voorbereid worden op het verleden kan ik haast niet geven.'

Eigen iPad

Alle leerlingen van de toekomstige Steve Jobsscholen krijgen een eigen iPad. Die wordt specifiek voor elk kind ingericht, waardoor de iPad aansluit bij de intelligentie, de kennis en de talenten van elke leerling.

Oud-schoolbestuurder Luc de Vries legt uit: 'Een kind met een iPad is nog geen onderwijs. Het wordt pas onderwijs als de iPad deel uitmaakt van een stelsel waarin het kind, de leerkracht, de ouders en eventueel nog anderen informatie kunnen vinden over de ontwikkeling die

Steve Jobsscholen openbaar?

In *De wereld draait door* zeggen Maurice de Hond en Lodewijk Asscher dat de Steve Jobsscholen openbaar worden. Het concept van O4NT gaat echter uit van algemeen bijzondere scholen, waarvan het bestuur bestaat uit ouders. Van hen wordt een eigen financiële bijdrage verwacht. Als ze die niet kunnen betalen, kunnen ze aanspraak maken op een aparte regeling.

Uit overleg met VOS/ABB wordt duidelijk dat het lastig is om met ouders openbare Steve Jobsscholen vanaf de grond op te bouwen. Afgezien van de hoge stichtingsnormen, is het op basis van de huidige wet- en regelgeving voor ouders buitengewoon lastig om een openbare school te stichten. Als zij dat willen, heeft een aanvraag bij het schoolbestuur geen zin. De bevoegdheid om een aanvraag voor het stichten van een openbare school in te dienen, ligt bij het college van B&W, dat het verzoek kan indienen bij de gemeenteraad. Dit is een lastig proces, omdat het afhangt van politieke wil. VOS/ABB pleit er daarom al jaren voor om het voor ouders mogelijk te maken

bij het schoolbestuur een aanvraag voor een openbare school in te dienen. De Onderwijsraad heeft dit pleidooi overgenomen in een recent advies over de toekomst van artikel 23 van de Grondwet over de vrijheid van onderwijs. Vanwege de politieke instabiliteit van de afgelopen jaren is het nog niet gelukt om de wet op dit punt te veranderen. De zaak is nu voorgelegd aan staatssecretaris Sander Dekker van OCW. Het onderwijsconcept van O4NT trekt ook de aandacht van bestaande scholen. Het is mogelijk om die te laten toegroeien naar het concept van de Steve Jobsscholen. **◀ Wie daarin geïnteresseerd is, kan zich aanmelden via www.o4nt.nl.**

'Er is een revolutie nodig'

de leerling doormaakt. Met die informatie kan het kind verder worden geholpen.' Door bij het leren de focus op de iPad te leggen, ontstaat volgens De Vries ruimte om de aandacht te verleggen van onderwijs naar ontwikkelen. Van belang is volgens hem dat kinderopvang en onderwijs hierbij samenwerken. 'Door de verbinding te leggen tussen deze twee functies ontstaat een doorgaande ontwikkellijijn in één pedagogische omgeving. Zo breng je 21st century skills vanuit verschillende invalshoeken bij elkaar.'

Ook De Hond benadrukt het belang van 21st century skills: 'Als er over de inhoud en kwaliteit van het basisonderwijs wordt gesproken, dan gaat het meestal

over taal en rekenen en veel minder over het probleem van de digitale vaardigheden die je vandaag en morgen zo hard nodig hebt. Leraren hebben een achterstand op dit terrein. Onlangs sprak ik een groep 12- tot 17-jarige leerlingen die met elkaar bezig waren aan een project van Kennisnet om apps voor school te maken. Ik vroeg ze wie die kennis om te programmeren op school had opgedaan. Bij geen enkele leerling was dat het geval. Er is een revolutie nodig om ons onderwijs ingrijpend te veranderen, want anders kun je als ouder je kind beter thuishouden als je het echt op de toekomst wilt voorbereiden.'

◀ Meer informatie over O4NT en de Steve Jobsscholen staat op www.o4nt.nl.